

NARODNI DELAVEC

Glasi „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spreje-
majo.
Uredništvo in upravnštvo
ul. del Lavatolo
št. 1, I.
TELEFON 18-67.

Posamezne štev. se
prodajajo po 6 vin.
Inserati se računajo
na milimetre v širo-
kosti ne kolone, in
sicer po 8 vin. za
vsaki mm. Za več
nego 10kratno obja-
vo pa po dogovoru.
Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol
leta in za četrt leta
razmerno.

Nar. delav. organizacija

priredi v nedeljo dne 27. de-
cembra 1908. ob 10. uri pred-
poludne v Sokolovi dvorani
„Nar. doma“ v Trstu

Javni shod

z dnevnim redom:

Slovenski delavci v Trstu
— in svoboda dela. —

Slovenski delavci! Vdeležite
se polnoštevilno tega shoda!

TRST, 24. 12. 1908.

Predsedništvo
„N. D. O.“

Božič.

Še nekaj ur in pretresli bodo
ozračje božični zvonovi. Jezus Kri-
stus se je rodil, kralj Izraela! Ob-
koljen od revščine, rojen v hlevčku
betlehenskem, prišel je na svet, da
pomaga ubogim, da bodri malodušne.
Prišel je, da po trinidesetletnem
boju z revščino, s pomanjkanjem,
pregnan in zlostavljen, zasmehovan
in slednjič izbičan, umre pribit na
križu. On — sin vstvaritelja sveta!
Mir ljudem na zemlji!
Vše takrat niso vsi ljudje bili
enaki. Vše takrat in veliko poprej

PODLISTEK.

Očiščenje.

M. Gorki. — Poslovenil Schmutz Karl.

Po glavni cesti v mali vasi med be-
limi hišicami „Malih Rusov“ se pomika z
divjim krikom čudna procesija. Velik kup
ljudi se drenja počasi naprej, podobno
valovom.

Spredaj žalostno koraka suh, koščen
konjček z glavo povešeno, kot bi mu jo
ko privzdigne sprednjo nogo, zdi se, da
vleka k tlom neznanska teža. Vsakokrat,
da se mu bo glava pogreznila v prah, in
ko prenika zadne, nagne cel život na
stran ravno toliko, da se ne zvrne.

Žival je vprežena k „telejki“, (voziček
podoben našim „kolesnom“) na katere
sprednjem koncu je privezana za roke
majhna žena, skoro še deklica, poponoma
naga.

Tudi ona hodi na nek poseben način,
držec se vedno na stran. Glavo je nagnila
malo nazaj, kostanjevi lasje so se ji raz-
pustili in oči neprimerno odprte strme v
nebo, kot bi v daljavi kaj iskale. Vendar
te oči nimajo nikakega bleska, da je po-
gled brezizrazen, bedast: pogled v kate-
rem ni nič človeškega.

Ves njen život je pokrit z modrimi

je vsemožni grajščak preganjal svo-
jega hlapca, vše takrat je bogati bro-
dolastnik, vgladni in uplivni trgovec
in izdelovalec potrebščin izkoriščal
svojega delavca, svojega roba.

Izobilje in bogatstvo sta se iz-
menjavala z bedo in pomanjkanjem,
ravno tako kakor danes. In vendar:
Vsi so bili vstvarjeni po Bogu,
vsi naj bi bili ednaki. In
Kristus, sin božji je razvijal svoj
božanski nauk: kdor je poniževan
bo vzdignjen. Življenje na tej solzni
dolini je le priprava za prehod v
božji svet.

V teh besedah je izražena velika
socijalna ideja, ki je, enkrat izrečena,
bila poklicana, da vstvarja podlago
za nadaljni razvoj. Ne obupajte, Vi
sirote! Svet je zloben, vsega Vas
bode oropal, toda ne obupajte! Vaša
je ljubezen večnega Boga, Vaše je
kraljestvo nebeško! Razlike v pre-
moženju, v družabnem in socijalnem
položaju so tudi takrat obstojale in
jih ni mogel odpraviti nihče — niti
sin vsemožnega Boga. Iste so bile
učinek tedanjega družabnega razvoja,
določenih in naravnih stalnih zako-
nov. To je spoznal rešitelj in to je
predpostavka za njegov socijalizem.
Zboljšati to krivično in neenako
stanje zemeljskega kraljestva s tem,
da se vcepa v ljudsko srce nado v
pravičnejše, brezbržno nebeško kra-
ljestvo, to je lek, ki ga je Kristu-
sov socijalizem podajal svetu.

To nam oživilja spomin danes,
na večer Kristusovega rojstva. Ve-
kovi in vekovi nas dele od tega
zgodovinskega dogodka, vendar le bo
ta večer vedno vzbujal razmišljanja
o Bogu-človeku, ki je prišel na svet,
da trpi in se svojo krvjo vtrdi svoj
nauk o enakosti, bratstvu in medse-
bojni ljubezni. Ševeda, to idejalno

in rudečimi pegami, ki otekajo v okroglo,
jajčaste bunke.

Z nad desnega senca curlja iz majhne
rane neprestano kri, ki se kot rudeča nit
vije po prsih, trebuhu, levi nogi; dosegla
je že koleno, na katerem se vstavlja ter
strja v črno hrasto.

Tanka, skoro prozorna koža pokriva
kot počekkan papir krvaveče meso. Tre-
buh ji je grozno zabuhnen ter res uma-
zano višnjeve.

Pravilne, majhne noge gazijo očividno
težko cestni prah in zadevajo kamenje. Po
vsakem sunku voza prestopi hitreje; čudno
je, kje jemlje moči, ter se raje ne vrže na
prašna tla, naj jo že potegnejo kamorkoli.

Na vozu stoji vzravnan močan in vel-
lik mož v beli srači. V levi drži vajeti, v
desni bič, s katerim vdari enakomerno
sedaj žival, sedaj nago ženo, ki že nima
nikake človeške podobe.

Njegove s krvjo podplute oči blišče v
strašno, divjem veselju. Rudeči lasje se
še razločneje odbijajo od zelene barve nje-
govega obraza.

Močne, žilaste roke z zavihanima ro-
kavama pokriva rudeča koža. Med odprtimi
ustnicami vidi se dve vrsti zob, beli in
šilasti, podobni žagi.

Vsako toliko časa zavpije s hripavim
glasom:

— Hue! Hue! Poprimi! Naprej!
Hop! Hop! Tu imaš.. Dobro, kaj ne
bratje?

Zadaj in na strani telejke, ki se po-
mika sunkoma, počasi, drenja se ljudstvo,

početje nas navdaja z navdušenjem
in zavidljajem, ki ga v nas izzivajo
klasično-mojsterska dela poezije. Mi
smo tokom dolgih stoletij postali
bolj praktični in izvajamo dejansko
prosvetljene besede Sina božjega. Na
mesto starega krščanstva, idejalne
in načelne enakosti, hočemo
postaviti novo krščanstvo mate-
rijalne in izvedene ena-
kosti, smer življenja, ki, po vzgledu
Sina božjega, vidi končni cilj v tem,
da človečanstvo postane enako ne le
pred Bogom ampak tudi pred ljudmi.

To je naš idejal, to je bil veliki
idejal Saint Simonske šole, ki je v
»novem krščanstvu« povzdignila do
najvišjih časti Kristovo stremljenje
po miru, po ljubezni.

Danes, ko bomo slovenski de-
lavci v krogu svojih milih obhajali
sveti Večer, se bomo vsi spominjali
tega našega življenskega smotra. Spo-
minjali se bomo, da tvorimo vsi na-
rodni delavci eno skupino, vsi eno
samo družino, da se medsebojno lju-
bimo, da stremimo po istih ciljih.
Pri tem bomo razmišljali o nadalj-
njem delu, ki nas še čaka. Rešiti
naše slovensko delavstvo, združiti isto
v slovensko jedrno, priboriti našemu
delavstvu spoštovanje, enakost in
ravnopravnost z drugimi družabnimi
skupinami, zagotoviti našemu delavstvu
mir in razvoj, to je naš cilj. In zato
bomo tudi mi, slovenski delavci,
združili nocoj naše glasove v močan
akord:

Slava Bogu na višavah, in mir
ljudem na zemlji!

TOVARIŠI! Čitajte Vaš list
„Narodni Delavec“ in zahtevajte
ga po vseh kavarnah in go-
stilnah.

vpije, žvižga ter proklinja in spodbuja
moža.

Otroci se pode, tekajo, sujejo ženo,
pljujejo ji v obraz ter ji kličejo besede,
ki se ne morejo ponavljati. Ljudje se sme-
jejo včasih tako glasno, da se skoro ne
čuje žvižganja biča.

Med tem ko ženam žari obraz veselja,
možje z nasveti in gibanjem rok spodbu-
jajo moža na vozu. Smeje se in smeje z
široko odprtimi ustnicami, potem udari
z vso silo, da se dolgi, usnjati bič ovije
ram uboge revice. Sedaj potegne mož z
vso silo nazaj; žena zavpije s stisnjenim
nečloveškim glasom, bič jo vleče, da sled-
njič pade vznak. Ljudje priskočijo ter jo
zopet vzdignejo. — Konj, ki se je vstavil,
prestopi ter potegne s seboj voziček in
ranjenko.

Zdi se, da žival čuti ves žalosten po-
ložaj, ker prestopa počasneje, kot bi si
mislil:

— Kaka škoda, da sem žival ter pri-
siljen prisostvovati grozodejstvu ljudi.

Nebo, modro, južno nebo je popolnoma
jasno; niti jedne meglice. Poletno solnce
pripeka in pošilja svoje žarke velikodušno
na božji svet.

To ni nikaka fantazija ali pravljica,
ki naj bi se rodila v melanholičnih dneh,
žal ne. Vse to se je po resnici dogodilo
ter se imenuje „očiščenje“.

Tako kaznujejo v Rusiji nezvestobo
žen, kot sem se na lastne oči prepričal
15. julija 1891. v mali vasi Kandihorka
v guberniji Kersona blizu Odese.

Vstanovitev „N. D. O.“ v Ljubljani.

Prejeli smo iz Ljubljane: **Tovariši!**
Dne 3. januarja 1909. ustanovi se N. D. O.
v Ljubljani, posestrima tržaške centrale
slovenskega delavstva.

Ljubljansko delavstvo na splošno ob-
čuduje Vaš boj za rodna in kršna prava
tam ob sinji Adriji, Vaš tovarišev v veli-
častnem Trstu, ponosni Puli, v narodnih
Biljah, v zavedni Ajdovščini-Sturje, v ju-
naških Ričmanjih in dalje tja, v Borštu,
Dolini, Boljuncu, in zaveda se, da mora
i kranjski korenjak-proletarec slediti va-
šemu vzgledu, ako hoče, da se mu vrnejo
boljši dnevi, do katerih zamore priti edi-
nole potom „Narodne delavske organizacije“.

Iz bele Ljubljane ponesli bodo neu-
vstrašeni prvoborilci idej narodnega socia-
lizma, iste gori na skrajno mejo sloven-
skega naroda, vsepovsod, kamor še ni
dahnila strupena, uničujoča nemška sapa,
— na tužni Korotan, v zeleni Štajer. Zato
pa treba da postane N. D. O. v Ljub-
ljani in na Kranjskem sploh, močna, ne-
zmagljiva sila, ki bde, ne oziraje se na
nobeno stran, stopila odločno na stališče,
uspešno in zmagojuče ščitila slov. prole-
tarca, ter odbijata naval tujcev na našo,
od narave tolikanj obdarovano slovensko
zemljo.

Moč dlani je v organizaciji. Le če
bode znala N. D. O. umevati to, bode
podala dokaz sposobnosti, a tudi dokaz
potrebe svojega obstanka.

Tovariši! Vemo, da sočuvstvujete z
nami, ki smo počeli v osrčju domovine,
boj v svrhu zboljšanja delavskih razmer,
odvisnih, večinoma od nemškega
kapitala, kateremu se razne interna-
cionalne klike ne upajo staviti po robu.
Toda radi bi Vam junakom izza sinjega
jadranskega morja, stisnili tovariško roko,
radi bi da tudi Vi prisostvujete
rojstvu ljubljanske N. D. O.

Dasi smo v sredini naroda, vendar
Vas, kot siromašni delavci, za katere se
dosedaj nihče ni brigal, ne bomo sprejeli
s sijajem in bleskom. Za to pa Vas bomo
sprejeli z odkritim, bratskim srcem, ter
Vam podali stotine in stotine
junških dlani, ki se bodo,
vodjene od ene misli k enemu
cilju borile za skupni naš cilj.

Ako bode komu mogoče, naj se na 3.
januarja 1909. udeležijo, da nas počasti,
ojunači na tem velevažnem dogodku splo-
šnega gibanja slovenskega narodnega de-
lavstva.

Tovariši! Delavci!!

Narodni proletarijat bele Ljubljane,
ki je že sedaj v številnih sto-
tinah v naših vrstah Vas pri-
čakuje v Ljubljani, dne 3. januarja
1909. Pričakuje Vas prenovljena bela
Ljubljana. Pričakuje Vas ves narod, da
nas s prijaznim svojim, možkim, zavednim
in neu-trasnim nastopom vspodbudite k
zmagojčemu, a boja polnemu delovanju!

DOMAČE VESTI.

Srečen Božič! — Vsem našim
tovarišem in njih družinam vošči
predsedstvo „N. D. O.“ srečne in
vesele božične praznike. Temu voščilu
se pridružuje tudi uredništvo „Na-
rodnega Delavca“.

Urad „N. D. O.“ Danes in na sv.
Silvestra dan bo urad popoldne odprt
od 3—5. ure pop. Jutri, na Božič, je
urad zaprt ves dan.

Javni shod prihodnje nedelje
se bo vršil ob 10. uri popoldne v Soko-
lovi dvorani „Narodnega doma“. Povod
temu shodu je dala ostudna gonja, ki so
vprizorili znani agitatorji proti vstanovitvi
zadruge za vkrcavanje in izkrcavanje par-
nikov parobrodne družbe „Dalmatia“. Za
danes nočemo odgovarjati na napade na-
sprotnikov, ker bi s tem prejudicirali ne-

deljskemu shodu, Dovolj je če opozarjamo, vsakega zavednega delavca, da je njegova dolžnost, da se vdeleži tega shoda!

Predavanje o brezdelju privabilo je dne 17. t. m. lepo število naših članov v prostoru „Narodne delavske organizacije“.

Predavatelj dr. Rekar obrazložil je najprej v kratkem: kaj je delo in od česa je odvisno število delavcev pri posameznem delu ter prešel na to na predmet predavanja o brezdelju v socialnem življenju.

Brezdelje je disharmonija v socialnem življenju, ker ne more najti večje ali manjše število delavcev njihovi starosti, spolu in poklicu primerne dela. Vzroki brezdelja pa so različni: na eni strani oni, ki so odvisni od človeške narave, n. pr. bolezen, telesna in duševna nezmožnost, prostovoljni izstop iz dela (štrajk) itd., na drugi strani pa so odvisni od podnebja, od načina produkcije, spremembe izdelovanja, krize v narodnem gospodarstvu i. dr. Da ima podnebje velik vpliv na število brezdelnih ljudi je jasno, kajti po zimi je največje število poljedelcev in zidarjev brez dela, ker jih ovira mrzli čas. Predavatelj je navedel pri tem nekoliko statistike, kjer je pokazal, da stojijo v mestih navadno na prvem mestu zidarji, potem sobni slikarji itd., kar se tiče števila nezaposlenih.

Poljedelci se poprimajo navadno postranskega opravila, zidarji pa zvišujejo svoje zahteve, da si morejo zagotoviti življenje za čas brezdelja.

Na Francoskem je izsilil proletarijat od vlade določbo, da mora dati ta vsakemu delavcu delo proti navadni plači, ako ne more najti dela pri zasebnih podjetjih. To je bil vseh gesla, da ima vsak človek pravico do dela ter s tem pravico do obstanka.

Na to je prišel predavatelj na vprašanje, kako bi se dalo odpraviti brezdelju, ter je pri tem obrazložil dela za silo, ki jih začne vlada tedaj, če je veliko ljudi brez dela. Taka dela so navadno zgradba cest, vodovodov, železnic, kanalizacije itd., toda so navadno vsaj še enkrat dražja, kakor če bi jih delali samo delavci po poklicu.

Brezdelje bi se dalo deloma odpraviti z organiziranimi posredovalnicami. Na Angleskem so l. 1905 sprejeli zakon o oskrbi brezposelnih, ter so ustanovili 78 krajevnih odborov, ki so preskrbeli 41.000 ljudem delo. V Švici so ustanovili za podpiranje brezdelnih mestne blagajne, v katere pa so morali plačevati tudi oni delavci, ki so hoteli biti zavarovani za čas brezdelja.

Najbolj razširjeno in deloma najpopolnejše zavarovanje proti brezdelju je v strokovnih organizacijah. Vsak član mora plačevati tedenski prispevek tu ima po preteku nekega časa po vstopu pravico do podpore, katero pa sme uživati le gotovo število dni v letu; najmanjša podpora je 1 K najvišja 4 K.

V nekaterih krajih so se poskusili uvrstiti prisilne blagajne, kjer so morali biti vsi delavci člani, ki ne zaslužijo 5 K na dan, kateri poskus pa se ni obnesel. Predavatelj je navedel še nekaj načinov, kako se je poskušalo tuptam odpraviti zlo in posledice brezdelja, toda vsi ti poskusi so se že več ali manj opustili in se jih skuša nadomestiti z boljšimi poskusi.

Popolno zavarovanje proti brezdelju pa bi moralo odgovarjati načelom, da vsiljuje vse delavce, da jih l. č. po poklicu, dalje mora biti razširjeno zavarovanje na velik okraj ter mora biti uprava sposobna reševati upravne spore. Ker nobeno sedanjih različnih zavarovanj ne odgovarja popolnoma tem načelom, moralo bi se osnovati novo zavarovanje.

Ako bi država prevzela to zavarovanje in bi pobirala od delavcev prispevke, bi ji skoro gotovo manjkala pismena kontrola, kajti ta je popolna le tedaj, če jo imajo interesirani sami v rokah kakor n. pr. pri strokovnih organizacijah.

K zaključku predavanja je izrazil dr. Rekar željo, da bi „Narodna delavska organizacija“ storila kmalu zopet korak samopomoči delavstva in ona vzela v pretres zavarovanje proti brezdelju.

Nekaj o zabavah naše mladine. Znano je, da je ples najboljša zabava mladim ljudem. Naj bo po zimi, naj bo poleti, mlad človek vedno rad pleše. In mi gotovo ne bomo vpili proti plesu. Ali proti nekterim plesiščem pa moramo vendar povzdigniti glas.

Pojdi človek kako nedeljo popoldne na bivši trg za seno za vojskim orožnim vežbališčem. Tamboš našel dve godbi, ki tekmujeta, katera bo igrala slabše: ena teh godb je pod streho, a druga na planem. In ob tuleju — ker ti dve godbi ne znata svirati — se na dveh podih vrste pari mladih ljudi. Plešejo popolnoma na

planem, plesaje se spotè, a potem ostanejo tam na mrazu.

Vsaki pameten človek lahko razvidi, kako je to škodljivo za zdravje. Kako lahko si plesalec, ali plesalka nakoplje bolezen, ki ga spravi v grob.

Istotako je po raznih gostilnah, v katerih se pleše ob taktu kake cvileče harmonike. Prostori zaduhli, polni dima. Ob mizah sede pivci-plesalci, a ob stenah stojijo dekleta, ki tam čakajo, katero si bo kak plesalec izbral, da bo z njo enkrat zaplesal in jo potem zopet postavil k steni. Nezdruvo in obenem sramotno! Žal nam je, da moramo priznati, da se takih plesov vdeležuje večina slovenskih deklet, služkinj.

Slovenska dekleta! Vas ni li prav nič skrb za Vaše zdravje? Vas ni li prav nič sram, da tam čakate na milost največkrat že vinjenih plesalcev? Na razpolago imate vse drugačna plesišča. Koliko je društev v mestu in okolici, kjer imate vsako nedeljo pošteno plesno zabavo, kjer boste svoje med svojimi, kjer vam ne bo nihče rekel „čave“, kakor se to godi po gori omenjenih krčmah in beznicah in na rečnih plesiščih na bivšem trgu za seno. Našle boste zdrave prostore, kjer boste zavarovane proti mrazu in kjer ne bodo imeli pravice sedeti samo pivci, ampak tudi ve. Tudi naša „Narodna delavska organizacija“ prireja vsako nedeljo popolne plesne vaje, na katerih se lahko pošteno zabavate s plesom, a se obenem pridruže boljšega vedenja. Na teh plesnih vajah se boste zabavale v krogu poštenih slovenskih mladencev. Tem plesnim vajam nadzoruje poseben odsek, ki pazi na red in skrbi, da se med pšenico ne vrine ljulika.

Ravno minolo nedeljo je bilo prišlo na plesno vajo „N. D. O.“ nekaj deklet, ki so prej zabajale v že rečene krčme. Dekleta so bile kar srečne, veselje jim je sijalo raz obrazov, a izjavile so, da ne pojdejo nikdar več plesat v kako krčmo, ampak da bodo pregovorile še druge prijateljice, naj pridejo z njimi na te plesne vaje.

Sicer bi pa mi priporočali naši mladini, naj se ne zabava le s plesom. Je za mladino še neka druga zabava, ki je obenem tudi koristna. Zeleti bi bilo, da bi naša mladina številneje obiskovala gledališče. Gledališče nudi človeku zabavo, ki je obenem dušna hrana, šola, v kateri se človek izobražuje.

Zaupni sestanek, katerega je sklical N. D. O. v soboto dne 12. t. m. v dvorani „Gospodarskega društva“ v Škedenju, se je vdeležilo veliko število naših članov. Poročal je o zavarovalnici proti nezgodam tovariš Jaklič iz Trsta.

Važni napredek. Nedeljskemu shodu v „Delavskem domu“, katerega je otvoril sodrug Milost praznim stolicam, je predsedoval sodrug dr. Šolar. Nas sicer to nič ne briga. Častitati pa moramo sodrugu dr. Šolarju, da ga je doletela čast predsedovati shodu, na katerem je princ Regent tako nesrečno, kakor po navadi, vezal svoje otrobe.

Nevednost ali hudobija. Kopačevo glasilo je zopet porabilo priliko, da se pošteno zaleti v svojega nevarnega sovražnika N. D. O. Povod k temu jim je dal tovariš Škrli na shodu N. D. O. dne 13. t. m. v Ljubljani, ko je rekel, da ima N. D. O. v Trstu že 6000 članov. Sklicujejo se na naš občni zbor, kjer smo poročali, da imamo samo 4000 članov. Na to bi mi niti ne odgovorjali, da pa zopet dokažemo slovenskim delavcem, kako nevedni ali pa hudobni, da so mazači krog „Del. lista“, opozorimo sodruga, da se je vršil občni zbor za tržaško N. D. O. in povemo tudi tovarišu Škrli-u v Ljubljani, da ni pretiraval, ampak da ima naša N. D. O. s svojimi osmimi podružnicami malo več članov kakor 6000. Daljši odgovor radi pomanjkanja prostora prihodnjič.

Kedo je kriv septemberskih dogodkov v Ljubljani? Neki dr. D. je napisal dolgo klobaso v „Del. listu“ pod naslovom „Ožja volitev v Ljubljani“. Brez usmiljenja in precej nerodno udriha po županu Hribarju in dr. Trillerju, ter prepeva nevenljivo slavo znanemu Kristanu. Kar ni mogla dognati c. kr. deželna vlada in državno pravdnštvo, kedo je namreč kriv septemberskih dogodkov, to je sedaj pogruntal ta dr. D. ter napisal v imenovanem članku sledeče:

„Ne trdimo, da je ljubljanska liberalna stranka uprizorila septemberske demonstracije, ki so zahtevale toliko nedolžne mlade krvi, vredne kaj boljšega; naglašamo pa, da niso sodelovali tu ljudje niti iz klerikalne, niti iz socialno demokratične stranke, marveč le oni elementi, kateri se organizirajo v N. D. O. v Ljubljani.“

Najprej moramo temu velemodremu dr. D. povedati, da dne 18. septembra ni bilo v Ljubljani niti pripravljalnega odbora za ustanovitev N. D. O. Znano nam pa je, da so sodelovali pri demonstracijah (seveda proti volji Kristana), ravno tako socialisti kakor drugi slovenski delavci. Kar je razvidno posebno iz aretacij in kazenskih rozsodb povodom septemberskih dogodkov.

Zelo značilno pa je, da nastopajo ti ljudje, kateri hočejo biti socialisti, pri vsaki priliki in kjer le morejo v obžalovanju vredni vloži denuncijanta.

Življenja trnjeva pot. V svojem pastirskem listu je sodrug dr. Tuma napisal, (najbrže za reklamo samemu sebi), trpljenje in bridkosti, katere je moral prestat, predno je prišel tja, kjer je sedel. Stvari, ki so se godile ob času španske inkvizicije, so malenkost proti temu, kar je moral prestati odrešenik jugoslovanske socialne demokracije, dr. Tuma, da je prišel v obljubljeni stranko, v kateri se cedi med in mleko.

Da bi dosegel veliko večje usmiljenje pri svojih ovčicah, pravi, da se mora boriti naenkrat na tri „fronte“, proti klerikalni, liberalni in agrarni stranki in na zadnje so prileteli še tržaški narodnjaki, ter udrihajo s kolom po njem. Ubogi človek, mi mu sicer ne moremo pomagati; vse kar moremo zanj storiti je to, da mu svetujemo da vse voljno potrpi in večkrat prečita znani napis nad vratni svoje palače „Bog; je dal, Bog bo vzel“.

Silvestrov večer

pri katerem sodelujeta iz posebne prijaznosti gosp. Vevovšek in gospa Danilova, prva slovenska umetnika in člana slov. gledališča v Trstu, priredi veselilni odsek „Narodne delavske Organizacije“ v Trstu v dvorani in vseh prostorih „kons. društva“ v Rojanu v četrtek dne 31. decembra 1908.

V s p o r e d : — I. „Nočno delo“ burka v 1. dejanju.

II. „Pri Telefonu“ komični prizor, g. Ivanovna.

III. „Profesor govedoslovja“, komični prizor, g. Verovšek.

IV. „Solo prizor“, gospa Danilova.

V. „Obupani soprog“, komični prizor, g. Jaklič.

VI. Zgodovina starega leta, kouple, g. Vandeles.

VII. Prehod starega leta v novo.

VIII. Polnočni govor predsednika dr. a Mandića.

Ples, ki traja do 4. ure zjutraj. Med posameznimi prizori in pri plesu svira popolni orkester pev. društva „Zarja“ v Rojanu pod vodstvom kapelnika g. Ferdo Majcen-a. Začetek točno ob 8. uri in pol zvečer. Vstopnina 60 st. za osebo. Otroci so vstopnine prosti. Poslovala bo „šaljiva pošta“ in „šaljivi srečolov“.

Na obilno vdeležbo vabi

Veselilni odsek „N. D. O.“

Koliko zaleže beseda slov. sodrugov. Na nedeljskem shodu je sodrug dr. Šolar rekel, da ga veseli, da more predsedovati shodu, ki je namenjen, da povspehi ugodno rešitev celokupne narodne zahteve po slovenskem vseučilišču. Sklenila se je tudi v tem smislu resolucija, katere se je takoj odposlala socialističnim poslancom na Dunaj. Slovenec dr. Šolar, doma iz starodavne Kroke na Gorenjskem, je obračal. Nemški žid sodrug dr. Adler je pa obrnil, ko je nekoliko dni pozneje, v državnem zboru na Dunaju, zahteval italijansko vseučilišče, pri tem pa popolnoma pozabil na tržaške slovenske sodruga in njihovo resolucijo, v kateri zahtevajo slovensko vseučilišče. Pa naj še kedo reče, da niso internacionalni.

Natančne informacije imata tržaška lista jugoslovanske socialne demokracije, o rezultatu deželnozborskih volitev v Ljubljani. „Delavski list“ piše, da je dobil Kristan 1071 glasov. Šolarjev „Železničar“ pa piše, da je dobil Kristan 1119 glasov. Sedaj nastane vprašanje, kedo od obeh rudečih bratcev ima prav? Odgovor je zelo jedno-

staven, nobeden. Vaš sodrug E. Kristan je dobil dne 19. t. m. 1067 glasov, nič več in nič manj. Imenovani cunji pa popolnoma pozabita povedati svojim brunnim bralcem, da so za uzurnega narodnjaka sodruga Kristana agitirali ljubljanski nemčurji. S drugom pri „Del. listu“ bi svetovali, da ako nimajo direktnih poročil o svojih kandidatih, da vsaj ob takih prilikah „Edinost“ v roke vzamejo. Šolarjev „Železničar“, kateri izha vsaki mesec 2krat je pomnožil število glasov za celih 52. To se sicer opravičuje s tem, da njegov urednik ni bil nikdar žurnalist. Značilno pri celi stvari je pa to, da sta oba lista število glasov pomnožila, torej vedoma lagala, ali pa farbala.

Slovensko gledališče.

Za božične praznike priredi naše „Dramatično društvo“ dve našemu ljudstvu najbolj priljubljeni igri s petjem in godbo. V soboto na dan sv. Štefana se uprizaro „Legionarji“, drugi dan v nedeljo pa „Rokovnjači“. Ker so obe predstavi spojeni z velikimi stroški, pozivljamo naše člane, da se teh predstav v obilem številu udeležijo.

Vstopnice, s znižano ceno za člane N. D. O., se dobivajo od danes naprej pri slugi v društvenih prostorih.

Iz naših dežel.

Čitalnica N. D. O. v Borštu. Dne 15. t. m. je podružnica N. D. O. v Borštu otvorila svojo čitalnico. Čitalnica je začasno nameščena v prostorih blagajnika podružnice, tov. Josipa Bernetiča, in je na razpolago članom podružnice od 6. do 9. ure zvečer.

Ob istih urah bo tudi odbor podružnice na razpolago članom za potrebne informacije in eventualne nasvete. Ob enem bo odbor podružnice skrbel, da bo čitalnica lahko služila tudi onim članom, ki ne znajo čitati. V to svrhu bo namreč vsaki večer eden ali drugi odbornik čital na glas važnejše stvari, da bodo tako deležni dobrot čitalnice tudi oni, ki ne znajo čitati.

Odbor priporoča članom podružnice, naj se pridno poslužujejo te krasne prilike.

Javni shod v Renčah, katerega je priredila N. D. O. pretečeno nedeljo, je zopet pokazal, kako veliko je zaupanje narodnega delavstva do naše N. D. O. Že pred napovedano uro začetka shoda se je zbralo veliko število domačih delavcev v prostorih gosp. župana Znidaršiča, katerim so se tudi pridružili člani naše podružnice iz Bilj pod vodstvom svojega predsednika tovariša Perca-a. Shod je otvoril tovariš Ivan Arčon, ter v prisrčnih besedah pozdravil navzoče zborovalce. Na to, ko je bil jednoglasno izvoljen prednikom shoda tovariš I. Arčon, je isti dal besedo tovarišu Jaklič-u iz Trsta, kateri je v daljšem govoru temeljito dokazal potrebo organizacije, za slovensko delavstvo na narodni podlagi. Govoril je dalje o škan-daloznih razmerah okrajne bolniške blagajne v Gorici, od katere nimajo naši slovenski delavci ničesar drugega, kakor to, da morajo redno plačevati doneske, v služaja boleznih se jih pa vedno pusti samemu sebi prepuščene, za kar imamo na razpolago nešteto slučajev. Temu bi se pa dalo odpraviti s tem, da bi se za Bilje, Renče in druge sosedne vasi ustanovilo samostojno „Delavsko podporno društvo“ s pravico javnosti. Govornik je dalje pripomnil, da bi bila ustanovitev takega „Delavskega podpornega društva“ tudi za dotične občine, katere morajo sedaj zdrav-nika iz Gorice naročati, velicega pomena. Zaključil je svoj govor z apelom na navzoče zborovalce, da se močno organizirajo, ker le na ta način jim je zagotovljena boljša prihodnost.

Priglasil se je dalje za besedo zidar Vičič Fran, ter nam povedal, kako postopa z njim okrajna bolniška blagajna v Gorici, katere mu vzlic temu, da je prinesel zdravniško spričevalo iz bolnišnice noče izplačati podpore.

V krasnih besedah je vspodbujal delavstvo gospod Fran Pregelj, delovodja v Renčah. Rekel je med drugim, da bo de od organizacije imelo edino le delavstvo korist.

Predsednik podružnice N. D. O. v Biljah tovariš Janko Peric, je v lepih besedah poročal o ustanovitvi in delovanju prve podružnice N. D. O. na Goriškem. Priporočal je ustanovitev „Delavskega podpornega društva“ in podružnic v Renčah.

Govoril je dalje gosp. Merljak Andrej delovodja v Renčah, ter dokazoval na podlagi svoje dolgoletne izkušnje potrebo organizacije na narodni podlagi. Potem ko se ni oglasil nihče več za besedo, je zaklju-

Čil ta velepomembni shod za naše delavstvo tovariš Jaklič in nam obljubi, da bo N. D. O. v najkrajšem času sklicala v Renčah ustanovni občni zbor.

V pripravljalni odbor za podružnico N. D. O. v Renčah so bili izvoljeni sledeči tovariši: Batistič Ivan, Merljak And., Pregelj Fran, Arčon Ivan, Arčon Miha, Vičič Dragotin, Mozetič Josip, Arčon Rafael in Stepančič Ivan.

Šolske razmere na koperskem učiteljskišču. Prejeli smo in priobčujemo: Koprski slovenski učiteljski čeniki, prisiljeni zaradi strašno slabih, v nebo vprijočih zdravstvenih ozirov razmudr zahtevajo, da vlada nemudoma reši to vprašanje našega učiteljskega. Res lepe razmere vladajo tu. Vsako leto je bilo mnogo absenc-zamud v šoli, letos pa se je to še hujši meri pojavilo. Dijaki so brez vsake pomoči. Bolezni, posebno revmatizem je na dnevnem redu, da ne govorimo o drugih boleznih. Mnogo dijakov bi rado iskalo zdravniških pomoči, a kaj, ko so brez sredstev, in tako jim bolezen zaide in jih mnogo v poznejšem življenju, ko bi lahko pomagali staršem in narodu, konča.

Slovenska javnost ni stem čisto nič na jasnem, kajti preoddaljeni smo od sveta ter nimamo nikake prilike, da bi komu to stvar pojasnili. Ako sploh kateremu kaj povemo, dobimo odgovor, da nas ne bo še kmalu konec. Ali to ni tako, kajti gole številke jasno pričajo o žalostnem zdravstvenem stanju. Slovenskem javnost in drugi organi, ki so zato poklicani, da bi storili konec tem razmeram, ne morejo sedaj ugovarjati našim opravičenim vitalnim zahtevam, kajti tu je črno na belem: Prvi letošnji tečaj:

en slučaj: čeljustne oteklina združene z mrzlico;
drugi slučaj: legar;
tretji slučaj: pljučni katar.
Drugi letošnji, oziroma prvi lanski tečaj:

štirje slučajji revmatizma;
štirje slučajji trganja v zobeh;
trije slučajji bronhijalnega katarja;
dva slučajja prsnega katarja;
en slučaj pljučnega katarja;
en slučaj oslavljenja vida.

Tretji tečaj, oziroma drugi lanski tečaj:
dva slučajja pljučnega katarja;
šest slučajjev revmatizma;
en slučaj trganja v hrbtu;
en slučaj popolnega revmatizma;
dva slučajja otekanja drgalk;
en slučaj bolezni „kanis“.

Četrty tečaj:
pet slučajjev revmatizma in več slučajev katarja;
dva slučajja pljučnice.

Natančnejšo statistiko objavimo prihodnjic.

Vprašamo slavno vlado, ali smo zato tu na svetu, da poginjamo v teh vlažnih, zaduhlih in plesnivih prostorih, o katerih se je izjavil neki kavalerijski stotnik: „Da hinein steck' ich nicht einmal meine Pferde!“ (Tu notri ne vtaknem niti svojih konj). Ali ste slišali?! Vlada še niti svojih konj bi ne vtaknila v take prostore, nas pa drži, da umiramo in hiramo telesno in duševno. O srečno dvajseto stoletje v naši moderni Avstriji!! Žalostni in hirajoči, a se ne umrli pozivljamo slovensko javnost slovenskega kmeta, slovenskega delavca, slovensko inteligenco, pozivljamo slovenske poslance, da se nemudoma takoj zavzamejo za nas in vprašajo vlado, kaj misli s slovenskim učiteljskim v Koprju. Ali misli, da si na ta način vzgoji dobre državljane? Ne mislimo se baviti s politiko, ker to ni naša stvar, vlada pa naj gleda, kaj dela!

Moderna vzorna šola. Tu pa tam je že bilo naše poslopje nekoliko opisano. Ne vemo pa če je kdo to prebral, ali se je sploh javnost za to kaj zanimala. Seveda, nihče si ne more predstavljati teh prostorov, ako jih nima v resnici pred seboj, ako ne gre notri in si jih ne ogleda. Morali bi imeti izvenredan dar, da bi natanko očitali in živo predstavili to, v pravem pomenu besede podzemeljsko gnojnišče. Že sama zunanja oblika ti ne more povedati, da se skriva v tem zidovju c. kr. učiteljskišče. Nekoč je prišel neki kmet kupovat v to poslopje tabaka (resnična dogodb). Ako stopiš v poslopje v suhem vremenu, tedaj občutiš neprijeten hlad, ki te prešine do kosti. Od tal do vrha prepregajo stene velike plabte plesnobe in vlage. Kaj pa šele o deževnem vremenu? Kadar količkaj potegne jug, že vam začne curljati iz vseh kotov, od vseh strani. Na mnogih krajih moramo preskakovati cele mlakuže. Ravnotako je v posameznih razredih. Pod nami voda, nad nami voda, za nami in pred nami voda. Ako privzdigneš deske in nekoliko pobrskaš, naletiš na dva metra debelo plast kosti, pod katerimi je voda. Spodnji prostori so deloma do 60 cm pod zemljo. Pod stropom nismo varni. Peči so tudi dobre; vsako leto jih hlikajo in hlikajo, a vendar ne odgovarjajo potrebi.

V teh mokrih, smrdljivih, zaduhlih in zakajenih, pod zemljo se nahajajočih luknjah mora ubogi dijak in profesor presedeti do 8 ur na dar. In potem? Da bi prišel vsaj v kakšno suho, gorko stanovanje, ali tam naleti skoraj na isto. Vprašamo višjo gospodo, koliko časa da bomo še tu hirali?!

In ti, slovenska javnost, ali se zganeš sedaj za nas? Vzbudi se in zahtevaj kar ti gre po pravici!

Koprski učiteljskičniki.

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Železničarji!

Naše priprave so dozorele. Pogajanja s praško centralo čeških in poljskih železničarjev so dovedle do popolnega sporazumljenja. Prišel je čas, da tudi vi slovenski železničarji vstopite v to močno zvezo in s tem postavite temelj za jugoslovansko in sploh slovansko zvezo železničarjev v Avstriji. V to svrhu skliče podpisani pripravljalni odbor dogovorno z Vašimi zaupniki

javni železničarski SHOD

ki se bo vršil dne 4. januarja 1909. ob 8. uri zvečer v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu« v Trstu.

Železničarji, pridite vsi!

Trst, dne 24./12./08.

Pripravljalni odbor.

KARL SAMEZ

TRST - ul. di Tor S. Piero št. 4. - TRST

priporoča sl. občinstvu svojo

civilno in vojaško krojačnico

Delo solidno.

Cene zmerne.

Postrežba točna.

Civilna in vojaška krojačnica

Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst

se priporoča

slavnemu občinstvu in posebno članom

„N. D. O.“

Cene najnižje. - Delo solidno. - Postrežba točna. —

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7

ima na razpolago

vedno svež kruh

in vsakovrstne najfinejše sladščiice.

Sprejema naročila.

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perhanc

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najslajših in starih vln v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerne. Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga in vseh predmetov spadajočih v krojaško obrt. —

Odlikovan dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko „GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

August Štular.

TRST, via delle Posse 12. I. nadst. (nasproti Smolarsove papirnice.

Pokojninsko zavarovanje zasebnega uradništva.

Pokojninski zavod češkoslovanskega denarstva

v PRAGI I., Ovocná ulice št. 15.

(Slovanski nadomestni zavod za zasebno zavarovanje uradništva.)

Pristopiti zamore vsaka zasebna tvrdka, občina, hranilnica, posojilnica, banka, javna korporacija, notarji in odvetniki s svojim uradništvom itd. Zavarovanje pri tem zavodu ni spojeno z nikakimi višjimi izdatki nego pri dunajskem, a uživajo nasprotno zavarovanci mnoge jako važne ugodnosti. Pravila, prospekte in prijave v slovenskem, hrvaškem in srbskem jeziku za jugoslovanske dežele dpošlje drage volje podružnica

Ústřední banky českých spořitelén v Trstu, Piazza del Ponterosso št. 3.

POZOR! Termin priglašanja le do 31. decembra 1908.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

JOSIP STANTIČ

Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carlinskega urada in skladišča c. kr. priv. lloyd orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Koprju in Pulju.

TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstne obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) C. in M.

Velika izbora Galosch

— Cene nizke. —

— Postrežba točna. —

Književne novosti.

GREGORČIČ: Poezije, zv. IV. . . . K 2-20
vezano „ 3-20

GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinje, vezano „ 2-80

„Štiri ruske slike“, povesti „ —60
BENEŠ: „Brodskovski odvetnik“ „ 1-50
Kip Gregorčiča „ 4-—

Vsakovrstne mašne knjige po raznih cenah.

Balončki v narodnih barvah po raznih cenah.

NOVOST! NOVOST

Nakiti za dvorane in vrte pri

:: zabavah ::

v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4 metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.

Vse te knjige, papir in potrebščiine se dobivajo v

Slovanski knjigarni in papirnici

Josip Gorenjec

TRST. — Ulica Valdirivo 40.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9.

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop.

Pekarna Saksida

- v ulici del Belvedere šte. 3. -

ima na razpolago

VEDNO SVEŽ KRUH

Prodaja vsakovrstne sladščiice, biškote Gatti, mandeljnovne fave in razna najfinejša vina.

SPREJME NAROČILA.

Aljoz Povh, urar

s pridejano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in stenskih ur kakor tudi vsako zlatarsko in draguljarsko delo po najzmernejih cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.

Slovensko podjetje!

„TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA“

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah). — TELEFON št. 952.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlada se lahko po 1 K. Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Poštno-hranilnični račun 816.004.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.

TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.

TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos ali Montevideo, odhod vsaki mesec.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali pa kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

ŽIVNOSTENSKA BANKA PRO ČECHY A MORAVU - Obrtna banka za Češko in Moravsko.

Ustanovno leto 1868.

Menjalnica: Via Nuova šte. 29.

Podružnica v Trstu.

Bančni prostori: Via S. Nicolò 30.

TELEFON: 21-57

CENTRALA v PRAGI. — Podružnice na Dunaju, I. Herrengasse 12, v Brnu, Budějovicích, Krakovu, Lvovu, Mor. Ostravi, Plznu, Prostějovu in Taboru. — CENTRALA v PRAGI.

KUPEJE IN PRODAJA VREDNOSTNE**- PAPIRJE, VALUTE IN DIVIZE -****PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO****LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH**

Aketjski kapital: K 30.000.000. — Rezervni in varnostni

zakladi črez: 9.500.000. — Brzojavi: Ž. vnostenská, Trst

4 1/4 % Vloge na vložne knjižice **4 1/4 %****ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA****- Tekoči računi in računi na bančni žiro****STAVBENI KREDITI. — KREDITI PROTI DOKU****- VKRCAJKA. —**

Kdor nakupuje v dobro znani trgovini
jestvin Vekoslava Plesničarja v ulici
Giulia 29., ima gotove posebne ugod-
nosti. Da se prepričate idite tja —
bodete zadovoljni.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel

pekarno in sladščičarno

Campo Belvedere št. 2

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladščiče, potice itd.Udani **Filip Trobec.****Filip Ivanišević****: zaloga dalmatinskega vina :**

lastni pridelek iz Jesenih pri Omišu

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli
dalmati“ ulici Zudeeche št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
dobroznano žganjarnov ulici Miramar I., nasproti kolodvora
južne železnice kjer toči najpristnejši
kranjski brinjevec, vipavski tropinovec
in prve vrste slivovec itd. Ima na raz-
polago tudi razne sirupe in druge li-
kerje.
Ferdinand Pečenko.

Podpisani priporoča svojo

Gostilno Magagnana vogalu ulic Carradori
in Carlo Ghegakjer toči najboljšo „Križko vino“, in pivo Pun-
tigam. — Postreže ob vsaki uri z gorkimi in
mrzlimi jedili. Udani **Jakob Maganja.**

Podpisani priporoča svojo

GOSTILNO
v ul. dell' Istria 658kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.**G. Babič.**Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano**gostilno s krasnim vrhom**
: „Al buon ritrovo“ :

v ulici Stadion št. 19,

kjer toči kraški teran prve vrste, naj-
boljše istrsko belo in črno vino,
poleg tega izvrstno vipavsko in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi Dre-
herjevo pivo ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub

Andrej Furlan.

Dobra domača hrana se dobi v gostilni

„Al Telegrafo“

ulica dello Squero nuovo št. 15-17,

(nasproti poštne palače).

Puntigamsko marčno pivo. — Izvrstna vina:
dalmatinsko, istrsko, avstrijsko, štajersko in
furlansko. Ob vsaki uri gorka in mrzla jedila.**Kosila po 48 stotink.**Udani **M. HUTTER.****Pekarna****Valentin Kukanja**vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi
ima na razpolago**- vedno svež kruh -**
in vsakovrstne sladščiče.**Kajetan Bonefačič**

priporoča svojo

žganjarno ex POČKAJna vogalu ulic Ghega in Cecilia
Toči naravni dalmatinski in vodnjan-
ski tropinovec i polhograški brinjevec
in jagodec in druge razne likerje.Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma novo urejeno

trgovino izgotovljenih oblek za

:: gospe, gospode in otroketer zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem**Bohinec & Co. - Trst**

Via delle Torri št. 2

(za crkvijo sv. Antona novega).

Kje se snidemo vsi delavci ob
nedeljah in praznikih?

V gostilni Hinka Kosiča

„Pri stari Breskvi“

v ulici del Belvedere 17.

kjer dobimo dobrega terana
vipavca in istrsko vino ter
vsake vrste jedila gorka in
mrzla.**: Pekarna Josip Vatovec :**

ulica Sette Fontane 834, Trst

s prodajo sladšči. - Vsak čas svež kruh.

Postrežba na dom.

Moke iz prvih ogrskih m'nov. Dezertni prepečenoi.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402

tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na
izbero, za prireditev vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih ovetilo itd.

Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenic sved, z
lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.

Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.

VODSTVO.**K13 V. Dobauschek K13**

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Vrhu tega po jako nizkih cenah:

barvane ali črne obleke za moške in dečke, kakor tudi oblečice za otroke. —
Paletots, površniki, raglau, ulster, jope, jopiči, telovniki, hlače, modre bluze za
kovače in mehanike, klobuki, kape, pletenine, spodnje hlače, srajce, naprsniki,
ovratniki, ovratnice, zapestniki, nogovice in druge potrebščine za moške.

Izdelujejo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

Delniška glavica:

K 10.000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

Vlog okoli:

K 85.000.000

Naslov za brz.: SPOROBANKA

4 1/4 %**vloge na knjižice.**

Menjalnica. BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 3/4 %

Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4 % bančne obligacije

4 1/4 %**Vloge na tekoči račun do****-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --**

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPEJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)**--- VALUTE IN DEVIZE ---****PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO**
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.**Eskompt menic in inkaso, borzna naročila****SAFE-DEPOSITS**

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica**4 1/4 %****VLOGE NA KNJIŽICE.**

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : : :

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCAJKA. —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija,
cene zmerne.**Trst — Grand Hôtel BALKAN — Trst****Kavarna,**
cene zmerne